

PROGRAM WYCHOWAWCZY

ZESPOŁU SZKÓŁ PUBLICZNYCH W WIELKICH OCZACH

ZESPÓŁ SZKÓŁ PUBLICZNYCH
w WIELKICH OCZACH
37-627 Wielkie Oczy, ul. Leśna 13
woj. podkarpackie, tel. 016 631 01 98
NIP 793-152-72-91 Regon 651552480

ZAŁOŻENIA PODSTAWOWE

Podstawowe funkcje wychowawcze spełniają: rodzice i dom rodzinny, a nauczyciele powinni ich wspomagać i ewentualnie uzupełniać. W myśl konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48. ust.1) „ Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniemami ”. Istotne znaczenie ma art. 4 ustawy o systemie oświaty, w którym czytamy:

„ W przypadku wychowania, nauczyciel ma być opiekunem, wychowawcą, autorytetem, doradcą, przewodnikiem i mistrzem”. Nauczyciele nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za efekty wychowania.

Wychowawca, kierując się zasadą Jana Zamoyskiego :

(„ Rzeczpospolite zawsze takie będą, jakie ich młodzieży „chowanie”), powinien szczególną uwagę poświęcić rozwijaniu u dzieci postaw patriotycznych, poczucia przynależności do społeczności lokalnej, narodu oraz nauczyć bezkonfliktowego porozumiewania się z otoczeniem. To zaspokoi u dzieci czy młodzieży podstawowe potrzeby ludzkie: przynależności, akceptacji i umożliwi samorealizację.

„ Jeśli będziesz traktował osoby tak jak na to zasługują, będziesz je czynił gorszymi. Jeżeli będziesz je widział takimi, jakimi mogą się stać, uczynisz je takimi naprawdę”.

(Goethe)

Wychowanie powinno opierać się na ideałach i prowadzić do ideałów. Podstawowymi ideałami, do których zmierza wychowanie są: posłuszeństwo, radość i otwarcie na drugiego człowieka (gotowość do niesienia pomocy).

I. Nadrzędny cel Zespołu Szkół :

Wspomaganie rozwoju dziecka poprzez kształtowanie jego umiejętności intelektualnych, osobowości i nawyków społecznego współżycia.

II. Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie u uczniów dociekliwości poznawczej w poszukiwaniu prawdy, dobra i piękna otaczającego świata.
2. Kształtowanie u uczniów świadomości użyteczności zdobytych umiejętności oraz wiedzy w codziennym życiu.
3. Uczenie szacunku dla siebie i innych ludzi.
4. Kształtowanie kultury osobistej wyrażanej poprzez słowa, postawę, strój, dbałość o estetykę.
5. Rozwijanie miłości i szacunku dla dziedzictwa kulturowego oraz Ojczyzny z jej historią i tradycją.
6. Rozwijanie odporności na negatywne wpływy różnych patologicznych zjawisk społecznych (przemoc fizyczna i psychiczna, używki, niekontrolowany odbiór środków masowego przekazu) oraz promowanie zdrowego stylu życia.
7. Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w rodzinie, uczenie odpowiedzialności za siebie i innych jej członków.

III. Program wychowawczy powstał w oparciu o:

1. Zadania zawarte w podstawie programowej dla wychowania przedszkolnego, szkoły podstawowej oraz gimnazjum.
2. Analizę potrzeb i oczekiwań uczniów, rodziców oraz środowiska lokalnego.
3. Wniosków wpływających z analizy pracy nauczycieli Zespołu Szkół Publicznych w Wielkich Oczach.

IV. Zadania wychowawcze szkoły są spójne z zasadami zawartymi w :

1. Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.
2. Szkolnym zestawie programów nauczania.
3. Statutem Szkoły.
4. Szkolnym Programie Profilaktyki.
5. Innych ważnych dokumentach obowiązujących w szkole.

V. Metody i sposoby działania

1. Szkolny Program Wychowawczy realizowany jest w ramach:
  - Wszystkich przedmiotów nauczania oraz godzin do dyspozycji wychowawcy klasy,
  - Uroczystości i apeli szkolnych, pogadanek,

- Zajęć pozalekcyjnych,
- Pracy Samorządu szkolnego,
- Imprez sportowych, wycieczek, biwaków.

Wychowanka powinny cechować:

- a) kultura osobista – zachowanie się z godnością i szacunkiem wobec innej osoby - wyrażona przez postawę, słowa, strój, dbałość o estetykę pomieszczeń itp.,
- b) życzliwość i pozytywne nastawienie wobec drugiego człowieka
- c) odpowiedzialność za siebie, za bliskich, koleżankę, kolegę, nauczyciela itp.
- d) wrażliwość na krzywdę innych, cierpiących z różnych powodów,
- e) dążenie do budowania więzi między pokoleniami np. dzieci – rodzice, uczeń – nauczyciel,
- f) tolerancja i szacunek wobec ludzi o innych poglądach, wobec przedstawicieli różnych narodów, ras, wyznawców innej religii,
- g) świadomy patriotyzm – chęć poznawania historii kraju i tradycji o oraz utrzymywanie i pomnożenie tego dziedzictwa, godne reprezentowanie ojczyzny na zewnątrz,
- h) przygotowanie do podjęcia odpowiedzialności za losy kraju, szacunek dla pracy – nauki; uczciwość, rzetelność, aktywność społeczna, ofiarność, bezinteresowność,
- i) świadomość, że wszyscy należymy do wspólnoty ogólnoludzkiej,
- j) umiejętność obcowania z przyrodą, rozsądne „korzystanie” z jej dóbr, odkrywanie piękna i tajemnic natury,
- k) popieranie zdrowego wypoczynku
- l) zdolność do samodzielnego myślenia, szacunek dla prawdy, postępowanie zgodne z własnym sumieniem, dążenie do podnoszenia wiedzy i zdobywania umiejętności na miarę swoich możliwości,
- m) umiejętność wartościowego wykorzystywania środków masowego przekazu tj. umiejętność dostrzeżenia negatywnych wpływów różnych zjawisk społecznych o charakterze patologicznym,
- n) umiejętność rozróżnienia dobra od zła, piękna od brzydoty, sprawiedliwości od nieuczciwości i kłamstwa,
- o) dążenie do tego by bardziej „być” niż „mieć”.

ODDZIAŁYWANIA WYCHOWAWCZE BĘDĄ REALIZOWANE POPRZEZ:

- I. Zadania każdego nauczyciela.
- II. Zadania wychowawców klasowych.
- III. Współpracę wychowawczą z rodzicami.
- IV. Samorządność uczniowską.
- V. Współpracę wychowawczą z organizacjami, instytucjami i innymi szkołami.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY UWZGLĘDNIĄ:

- I. Edukację prozdrowotną.
- II. Wychowanie patriotyczne.
- III. Edukację ekologiczną.
- IV. Edukację regionalną.
- V. Edukację czytelniczną i medialną.
- VI. Orientację zawodową.
- VII. Wychowanie do życia w rodzinie.

I. ZADANIA KAŻDEGO NAUCZYCIELA:

1. Stosowanie zróżnicowanych, inspirujących form i metod pracy.
2. Dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia.
3. Kształtowanie nawyków dokonywania samooceny i samokontroli.
4. ukazywanie możliwości zastosowania nabytej wiedzy w życiu codziennym.
5. Przygotowanie uczniów do korzystania z różnych źródeł wiedzy.
6. Stosowanie technologii komputerowej.
7. Zachęcanie uczniów do bliższego poznawania samego siebie oraz wspieranie przy tworzeniu ich systemu wartości.
8. Kształtowanie umiejętności wyrabiania dyscypliny wewnętrznej ucznia, sumienności, rzetelności i odpowiedzialności.
9. Wzbudzanie zainteresowania słowem pisanym.
10. Odpowiedni dobór treści programowych dla uczniów o zaniżonych wymaganiach szkolnych.
11. Prowadzenie szkolnych konkursów np. przedmiotowych, tematycznych, itp.
12. Udzielanie uczniom pochwał, wręczanie nagród i dyplomów najlepszym jako czynnika mobilizującego do pracy.
13. Ukazywanie najlepszych uczniów szkoły.
14. Kierowanie się dobrem dziecka i uszanowanie jego godności osobistej.

15. Reagowanie na zachowanie ucznia, również poza szkołą; dostrzeganie postawy pozytywnej i negatywnej.
16. Dbanie o godność zawodową i dobre imię szkoły.
17. Rzetelne wykonywanie obowiązków; stawianie wymagań nie tylko uczniom, ale również sobie.
18. Wyzwalanie inicjatyw twórczych.
19. Troska o wychowawczy klimat szkoły (estetyka, poczucie prawdy i sprawiedliwości, rozpoznawanie wartości moralnych, hierarchizacja wartości, ukazanie wzorów radzenia sobie w sytuacjach problemowych).
20. Kształtowanie postawy dialogu i tworzenie klimatu zaufania.
21. Pomoc we właściwym rozumieniu sensu życia , nabywaniu wiary w siebie, wskazywanie mu kierunku działania zgodnego z jego własnym powołaniem życiowym.
22. Wykorzystanie wyników testów i sprawdzianów celem lepszego kształcenia umiejętności ucznia.

II. ROLA I ZADANIA WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

Wychowawca systematycznie pracuje nad wytworzeniem prawidłowej atmosfery wspólnoty klasowej.

1. Uczestniczy i współorganizuje wycieczki klasowe. Dbą o integrację zespołu klasowego poprzez organizowanie różnego rodzaju uroczystości i spotkań.
2. Pomaga w organizacji form pomocy koleżeńskiej.
3. Wskazuje i propaguje ciekawe formy spędzania wolnego czasu.
4. Wprowadza właściwe stosunki interpersonalne: uczeń – wychowawca:
  - a) jest do dyspozycji ucznia,
  - b) zachowuje dyskrecję w sprawach dotyczących sytuacji rodzinnej i życiowej ucznia.
5. Rozwiązuje konflikty w zespole klasowym w sposób, który uzna za najbardziej odpowiedni.
6. Czuwa nad postępami w nauce swoich wychowanków, analizuje frekwencję i zachowanie:
  - a) współdziała z nauczycielami uczącymi w klasie
  - b) pozostaje w kontakcie z rodzicami
  - c) zna sytuację domową, zdrowotną i pozaszkolną ucznia
  - d) udziela pochwał, wyróżnień, podpowiada kierunek poprawy
  - e) reaguje na sytuacje negatywne.
7. Opracowuje w oparciu o „ Program wychowawczy Zespołu Szkół Publicznych klasowy plan wychowawcy (w porozumieniu z uczniami i rodzicami). Przygotowuje tematykę godzin do dyspozycji wychowawcy klasy.

8. Organizuje zebrania klasowe z rodzicami.
9. Prowadzi prawidłowo i systematycznie dokumentację klasową.
10. Prowadzi profilaktykę uzależnień.
11. Wdraża w Życie takie pojęcia jak: koleżeństwo, przyjaźń i tolerancja.

III. WSPÓLPRACA WYCHOWAWCZA Z RODZICAMI ✓

1. Rodzice uczestniczą w tworzeniu programu wychowawczego ZSP i ustosunkowują się do jego założeń.
2. Organizowanie spotkań dyrektora i nauczycieli z rodzicami 3 – 4 razy w roku szkolnym. Poruszone wówczas powinny być następujące tematy:
  - a) o charakterze informującym np. dotyczące:
    - kryteriów oceniania,
    - dokumentacji szkoły,
    - bieżących ocen,
    - zachowania,
    - podejmowanych zadań wychowawczych i edukacyjnych,
    - bieżących spraw szkoły,
  - b) wnoszące wiedzę z zakresu pedagogiki, psychologii, prawa, np.:
    - rozporządzenia MEN, akty prawne z zakresu praw dziecka, bezpieczeństwa,
    - podstawowe prawidłowości rozwojowe dzieci w wieku szkolnym,
    - przyczyny niepowodzeń szkolnych i sposoby radzenia sobie z nimi,
    - przyczyny występujących obecnie zaburzeń w zachowaniu, patologie społeczne (np. sekty, alkoholizm, narkomania),
  - c) kształcącej umiejętności wspierania rozwoju dziecka:
    - rozeznanie potrzeb dzieci i sposobów ich zaspokajania,
    - kierowanie procesem uczenia się,
    - organizacja pracy i wolnego czasu dziecka,
    - umiejętność porozumiewania się z dzieckiem i osobami dorosłymi,
    - radzenie sobie z konfliktami i negatywizmem dziecka.
3. Indywidualne kontakty z rodzicami.
4. Organizowanie z udziałem rodziców uroczystości szkolnych , środowiskowych i czasu wolnego uczniów.
5. Eksponowanie prac uczniowskich i ukazanie rodzicom możliwości tkwiących w ich dzieciach.
6. Zwracanie uwagi na odpowiedni strój i wygląd uczniów.

7. Współpraca w zakresie pozyskiwania funduszy oraz określania kierunków ich wydatkowania. Współpraca w zakresie realizacji projektów np. unijnych.

IV. SAMORZĄDNOŚĆ UCZNIOWSKA JAKO METODA PRACY WYCHOWAWCZEJ

Samorząd uczniowski:

- a) współdecyduje o wszystkich sprawach dotyczących wychowania w szkole.
- b) Współpracuje z dyrekcją gimnazjum, Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców, samorządami klasowymi, ZHP i innymi organizacjami działającymi w szkole,
- c) Ma prawo organizować: apele, imprezy kulturalnej rozrywkowe, konkursy. Prowadzić dyżury, odbywać zebrania, eksponować swoją działalność za pośrednictwem gazetki, pielęgnować tradycje szkoły i godnie reprezentować szkołę,
- d) W procesie dydaktyczno – wychowawczym może organizować tzw. Pogotowie uczniowskie (pomoc koleżeńska)
- e) Może gromadzić fundusze i samodzielnie nimi gospodarować,
- f) Ma prawo wybrać nauczyciela pełniącego funkcję opiekuna samorządu,
- g) Wdraża do samodzielnego myślenia i działania, uczestniczenia w podejmowaniu decyzji i w ich wspólnej realizacji,
- h) Na prośbę dyrektora bierze udział w ocenie nauczyciela.
- i) Opracowuje wspólnie z RR i RP program wychowawczy i profilaktyczny szkoły.

V. WSPÓŁPRACA WYCHOWAWCZA Z ORGANIZACJAMI, INSTYTUCJAMI I INNYMI SZKOŁAMI.

1. Spotkania społeczności uczniowskiej z przedstawicielami samorządu poświęcone aktualnym problemom środowiska.
2. Rozwiązywanie problemów związanych z patologią, przy współudziale odpowiednich komisji lub organów czy instytucji tj. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Zdrowia (doradztwo, profilaktyka), policja, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.
3. Przy realizacji zadań szkoła współpracuje z :
  - a) lokalnym samorządem
  - b) Nadleśnictwem Lubaczów i Leśnictwem Wielkie Oczy,
  - c) Kołem Łowieckim „ TUR” (np. ochrona przyrody, zwierzyny),
  - d) Ochotniczą Strażą Pożarną w Wielkich Oczach,

- e) Związkiem Kombatantów i Sybiraków.
- f) Biblioteką Gminną i Wiejskim Domem Kultury w Wielkich Oczach,
- g) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- h) Domem Opieki Społecznej „Caritas” w Wielkich Oczach.
- i) Graniczną Placówką Kontrolnej Straży Granicznej w Korczowej,
- j) Innymi szkołami.

I. EDUKACJA PROZDROWOTNA

1. Rozbudzanie zainteresowania dziecka własnym zdrowiem i rozwojem.
2. Profilaktyka uzależnień – prelekcje, rozmowy itp. Ukazywanie zagrożeń ze strony niktynizmu, alkoholizmu i narkomanii.
3. Promowanie zdrowego stylu życia: czynne spędzanie wolnego czasu na zabawach ruchowych, zdrowe odżywianie, dbanie o higienę.
4. Organizowanie konkursów tematycznie związanych ze zdrowiem człowieka.
5. Przekazanie wiadomości o sposobach zachowania się w przypadku zagrożeń.
6. Właściwa organizacja ćwiczeń śródlekcyjnych.
7. Ciągłe przypominanie o zasadach bezpiecznego poruszania się uczniów po drogach publicznych.
8. Przestrzeganie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w środkach komunikacji.
9. Diagnozowanie środowiska w w/w treściach.
10. Współpraca ze szkolną służbą zdrowia.
11. Utrzymanie kontaktu z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną i stacją sanitarną.

II. WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE

1. Budzenie uczucia patriotyzmu i uświadamianie jego znaczenia w obecnej rzeczywistości.
2. Sprawowanie opieki nad miejscami pamięci narodowej.
3. Poszanowanie dla tradycji i historii.
4. Przygotowywanie uroczystości związanych ze świętami narodowymi, państwowymi, lokalnymi.
5. Przybliżanie literatury i sztuki o charakterze historyczno – patriotycznym.

6. Uczenie szacunku dla symboli narodowych, religijnych, szkolnych.
7. Uczenie trudnej sztuki tolerancji.
8. Wyjaśnianie spraw związanych z przejściem Polski do struktur europejskich.
9. Uczenie dostrzegania potrzeb i praw własnych oraz innych osób.
10. Organizowanie uroczystości poświęconych patronom szkół.

III. EDUKACJA EKOLOGICZNA

1. Uświadamianie uczniom znaczenia środowiska naturalnego i konieczności dbania o jego zachowanie.
2. Podejmowanie działań proekologicznych: aktywne uczestnictwo w Sprzątaniu Świata, Dniach Ziemi, codzienna dbałość o najbliższe otoczenie.
3. Uczenie prawidłowych zachowań w kontaktach z przyrodą.
4. Wskazywanie właściwych relacji pomiędzy działalnością człowieka a stanem środowiska.
5. Ukazywanie przykładów degradacji środowiska oraz możliwości i sposobów działań proekologicznych.
6. Ekspozowanie treści ekologicznych.
7. Organizowanie i wskazywanie znaczenia zbiórki surowców wtórnych.

IV. EDUKACJA REGIONALNA

1. Kształtowanie tożsamości narodowej w aspekcie tożsamości regionalnej przez:
  - a) poznanie najbliższego środowiska i specyfiki regionu,
  - b) poznanie przeszłości rodziny (drzewo genealogiczne)
  - c) zapoznanie z legendą i zabytkami naszego regionu,
  - d) Poznanie obrzędów mojej wsi i kultywowanie tradycji,
  - e) Ukazywanie sylwetek ludzi wpływających na wizerunek naszego regionu,
  - f) Aktualizowanie, uzupełnianie kącika regionalnego.

V. EDUKACJA CZYTELNICZA I MEDIALNA

1. Przygotowanie uczniów do świadomego korzystania ze środków masowego przekazu.

2. Korzystanie z różnych źródeł informacji dostosowanych do wieku uczniów.
3. Korzystanie z zasobów biblioteki (katalogi komputerowe, zasoby internetowe, prasa).
4. Rozwijanie i utrwalanie zainteresowań i nawyków czytelniczych.
5. Samodzielne korzystanie z księgozbioru bibliotek i katalogów rzeczowych oraz alfabetycznych.
6. Kulturalne obcowanie z książką.
7. Posługiwanie się komputerem.
8. Korzystanie z informacji zamieszczonych w Internecie.
9. Redagowanie gazetek szkolnych.

VI. ORIENTACJA ZAWODOWA

1. Pomoc w rozpoznaniu indywidualnych umiejętności ucznia i wyborze dalszego kierunku kształcenia.
2. Zapoznanie z kierunkami kształcenia, rodzajami i specyfiką szkół ponadgimnazjalnych.
3. Współpraca z poradnią pedagogiczną.
4. Organizacja wycieczek do szkół ponadgimnazjalnych, zakładów pracy i firm.
5. Spotkania z pracownikami Urzędu Pracy na temat rynku pracy.

VII. WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE

1. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny.
2. Wzmacnianie prawidłowych relacji między dzieckiem i rodziną.
3. Zwrócenie uwagi na zmiany w rozwoju fizycznym i psychicznym uczniów w różnych okresach życia.
4. Pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości.
5. Przygotowywanie do świadomego założenia rodziny poprzez określanie roli i zadań członków rodziny.
6. Podkreślanie wartości pozytywnych uczuć.

Wszystkie powyższe zadania wychowawcze powinny być spójne i osiąmane przy współpracy społeczności szkolnej oraz instytucji wspomagających szkołę.

Współpraca pozwoli kształtować: postawę dialogu, umiejętność słuchania i rozumienia innych oraz osobowość młodego człowieka.

Sposób realizacji zadań wychowawczych ZSP może przybierać różne formy, tj. :

- a) włączenie do programu nauczania przedmiotu treści danej ścieżki edukacyjnej,
- b) urzeczywistnianie integracji międzyprzedmiotowej i umiejętność dostrzeżenia jej dobrych stron,
- c) stwarzanie sytuacji, aby uczeń mógł znaleźć okazję do porozmawiania na temat jego problemów,
- d) wysłuchanie uwag, propozycji i próśb ucznia bądź rodzica.

Pracę wychowawczą w szkole mierzy się oczekiwanymi rezultatami. Aby można było powiedzieć, że klasa jest udaną grupą społeczną, powinny być spełnione następujące warunki:

1. Uczniowie wiedzą do czego zmierzają, rozumieją cele i zadania.
2. Potrafią skutecznie porozumiewać się.
3. Mają poczucie odpowiedzialności za realizację zadań.
4. Panuje atmosfera zaufania i życzliwości.
5. Uczeń czuje się dowartościowany, może rozwijać własne zainteresowania.
6. Uczeń traktowany jest indywidualnie.
7. Uczniowie spotykają się w domu i w szkole z atmosferą sprzyjającą poszerzaniu ich umiejętności.
8. Wychowanie stwarza warunki, w których uczeń może zdobywać pozytywne nastawienie do siebie, ludzi i świata.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

SPOSÓB EWALUACJI:

- Analiza prac ucznia
- Obserwacja wychowawcza
- Indywidualne rozmowy
- Analiza dokumentacji klasy
- Ankiety
- Opinie wystawiane przez rodziców
- Kwestionariusze samooceny

EFEKTEM EWALUACJI BĘDĄ WNIOSKI DOTYCZĄCE DALSZEJ PRACY.

Zmiany w Programie Wychowawczym Zespołu Szkół w Wielkich Oczach zostały naniesione i zatwierdzone przez Radę Rodziców dnia 04.09.2009 r.

Rada Pedagogiczna zatwierdziła Program Wychow. do realizacji dnia 16.09.2009 r.

Samorząd Uczniowski zaakceptował Program Wychow. do realizacji dnia 15.09.2009 r.

Przewodniczący
Rady Rodziców:

.....
Wojciech

Przewodniczący
Samorządu Uczniowskiego:

1 *Patrycja M.*.....
2 *Kinga Winięta*.....

Przewodniczący
Rady Pedagogicznej

.....
Jadwiga Pałczyńska
DIREKTOR ZESPOŁU

ZESPÓŁ SZKÓŁ PUBLICZNYCH
w WIELKICH OCZACH
37-627 Wielkie Oczy, ul. Leśna 13
woj. podkarpackie, tel. 016 631 01 96
NIP 793-152-72-91 Regon 651552480